

at muligviis mine Udtalelser have været mindre tydelig — er, at naar man overveier, om man skal beslutte sig til saadanne store, productive Anlæg som Anlæg af Jernbaner, saa gaaer det ikke an at tage dette snevre Synsyn til Statskassens Stilling alene. Naar man seer, hvorledes vore nærmeste Naboer ikke flye at anvende Capitaler paa Jernbanebygninger, Capitaler, som de tilveiebringe paa langt dyrere Vilkaar, end vi kunne tilveiebringe lignende Capitaler paa, saa synes det mig ogsaa noget besynderligt at ville fremdrage som Argument imod Tilveiebringelsen af disse Midler Courslisterne, saaledes som det ærede Medlem gjorde det, disse Courslister, der i mine Tanter netop vise, hvor overordentlig gunstigt vi ere stillede. Det ærede Medlem har fuldstændig Ret, naar han paaviste, at der har været en Dalen i Coursten paa vore 4 pCt.s Papirer fra 1846 eller 1847 — saaledes var det vistnok — og indtil nu; men han vil dog ikke have kunnet overse, at der er ganske andre Momenter, som have haft Indflydelse derpaa, end netop de Quantiteter af 4 pCt.s Papirer, som Statskassen har bragt paa Markedet. Jeg troer, at der er ikke fjernt liggende Begivenheder, som have udøvet en ganske anderledes Indflydelse paa denne Synken i Statspapirernes Priis end den, der hidrører fra Jernbaneanlægene. Saaledes som Forholdene nu ere, vil Staten kunne tilveiebringe de Capitaler, der udfordres til nye Jernbaneanlæg, til omtrent 4½ pCt. Renter; og det forekommer mig, at naar man seer hen til paa den ene Side de store saavel directe som indirecte Fordele ved Jernbanerne, og paa den anden Side den efter min Mening billige Priis paa Anlægscapitalerne, der da ikke kan være Tvivl om, at det er et fornuftigt Foretagende. Naar det ærede Medlem ansøgte, at de forventede store extraordinaire Fordringer til Krigsmateriels Anskaffelse maatte gjøre os end mere betænkelige ved at gaae ind paa det foreliggende Lovforslag, maa jeg dog gjøre ham opmærksom paa, forsaavidt han ikke allerede har bemærket det, at Lovforslaget jo ikke gaaer ud paa, at der skal anvendes een eneste Daler i det kommende Finantsaar. De Midler, som skulle tilveiebringes til disse Jernbaners Bygning, skulle alle forbruges ikke i det

første Finantsaar, men i det derpaa følgende og 5 andre. Det forekommer mig altsaa, at selv om en større Bevilling fordres iaar til Anskaffelse af Krigsmateriel og deslige, kan dette dog kun faae en forholdsvis svag Indflydelse paa, hvorvidt vi troe at have Raad til at indlade os paa dette store Foretagende, som strækker sig igjennem en Række af Aar, og hvis Udgifter først ville begynde at løbe efter det kommende Finantsaar. Naar det ærede Medlem reiste en meget heftig Opposition eller stillede en meget bestemt Modstand imod Fleertallets Forslag, fordi det var saa anticonstitutionelt at tilbyde større Midler, end Regjeringen har forlangt, saa maa jeg for det Første bemærke, at det jo ikke er paa nogen Bevillingslov, at dette foreligger, men dernæst maa jeg gjøre opmærksom paa, at det, Fleertallet foreslaaer, jo slet ikke er nogen Udvidelse, men at det kun gaaer ud paa at indbrage under denne Lov en Deel af det, som allerede er begjært ved den Lov, der samtidigt foreligger. Jeg har albrig lagt Skjul paa, at jeg, idet jeg forelagde disse Love, fordrede netop det Samme, og hvis det ærede Medlem vil gjøre nogen Sammenstilling imellem de finantsielle Forhold i Udvalgets Forslag og mit Forslag, saa bliver Forskjellen den, at Udvalgets Fleertal har foreslaaet en meget bethdelig Nedsættelse. Det er altsaa saa langt fra, at der her er dette Uconstitutionelle, at Udvalget har paanødet eller villet paanøde Regjeringen Afbenyttelsen af flere Penge, end den har forlangt, at tværtimod Udvalget har bevilget Mindre, end jeg har fordret. Jeg troer isøvrigt, at det vilde føre meget vidt, om man vilde gjøre denne almindelige og i og for sig rigtige Regel, som det ærede Medlem fremsatte, at man ikke skulde paanøde Regjeringen Pengebevillinger, anvendelig ikke alene paa Finantsloven, men ogsaa overhovedet paa alle saadanne Love, som medførte Udgifter. Rigsdagen har neppe nogenfinde iagttaget denne Regel; man har ingenfinde styet at forandre et af Regjeringen forelagt Forslag og gjøre de meest forskjellige Endringer i det, fordi disse Forandringer betingede en Meerudgift. — Det ærede Medlem gjentog en Bemærkning, som allerede flere Gange er fremkommen, at man ikke skulde tage De-